

Maria Mercè Marçal

Ruta literària

Sant Boi de Llobregat

AJUNTAMENT
SANT BOI
DE LLOBREGAT

The background of the page features a faint, light-colored portrait of a woman with long, wavy hair, looking slightly to the right. On the left side, there are vibrant purple watercolor splashes and dots of varying sizes, creating a decorative border.

Ruta literària

MARIA- MERCÈ MARÇAL

Sant Boi de Llobregat

Maria-Mercè Marçal (Ivars d'Urgell, 1952 - Barcelona, 1998) fou una poeta, narradora, editora i traductora -a més d'activista política, cultural i feminista-catalana.

L'any 2018 Sant Boi de Llobregat va commemorar el 20è aniversari de la seva mort amb "Sant Boi recorda Maria-Mercè Marçal", un conjunt d'actes per preservar i difondre'n el llegat i la vinculació amb la nostra ciutat.

Una de les accions va ser la creació d'una ruta literària a càrrec d'un grup d'alumnes del nivell de suficiència del curs 2017/2018 del Consorci per a la Normalització Lingüística. Dos anys després, el 2020, Acròbates Cultura va ampliar i transformar l'itinerari en format teatralitzat.

Amb la voluntat que aquesta ruta ampliada es pugui fer de manera independent, us proposem acompanyar-nos en aquesta passejada sonora.

LA RUTA

S'han mantingut els quatre punts de la ruta literària inicial: l'Institut Rubió i Ors, el lloc on va viure, l'Escola Bressol La Mercè i els de Jardins Maria Mercè Marçal, els quals es poden vincular d'una manera més o menys directa amb l'autora.

A partir d'aquí, es van buscar elements de context que poguessin justificar nous continguts per a l'itinerari.

La nova proposta va incloure un total de vuit blocs temàtics distribuïts per la ciutat i un novè, més genèric, que faria de fil conductor de tota la ruta.

A) INSTITUT RUBIÓ I ORS |
QUI SOC I PER QUÈ ESCRIC

B) PLAÇA DE LA REPÚBLICA |
COMPROMÍS POLÍTIC

C) CARRER VICTÒRIA, CASA SEVA |
LLIBRES DEL MALL I AMOR

D) PLAÇA DE MONTSERRAT ROIG |
FEMINISME I SORORITAT

E) PASSEIG DE LES MIMOSSES |
INFÀNCIA I NATURA

F) ESCOLA BRESSOL LA MERCÈ |
EMBARÀS I MATERNITAT

G) PLAÇA DE MERCÈ RODOREDA |
**MERCÈ RODOREDA I EL CANÇONER
POPULAR**

H) JARDINS DE MARIA-MERCÈ MARÇAL |
UNA VIDA, UNA MORT

+ El novè punt: itinerant entre els vuit
punts de la ruta:

**UNA CAMBRA PRÒPIA: CONSTEL·LACIÓ
MARIA-MERCÈ MARÇAL**

Ans J. Rubió i Ors

A

INSTITUT RUBIÓ I ORS **QUI SOC I PER QUÈ ESCRIC**

Soc algú - una dona- que escriu. Evidentment, no soc només això, però l'escriptura ha estat, és per a mi una activitat vertebradora. Tot i que molt sovint se m'ha fet, des de fora, la pregunta 'per què escric' espontàniament a mi se m'ocorre més aviat de preguntar-me per què no escric quan passo gaire temps sense fer-ho. Durant molts anys he escrit només, o fonamentalment, poesia, i la poesia ha estat el meu esquelet intern, la meva manera de dir-me a mi mateixa, d'ordenar provisionalment amb la paraula el caos que l'imprevist desencadena... Com el mirall on es reconeix, unificada i dotada de sentit, per un instant, la vivència fragmentària i sense forma. També, potser, com una segona memòria.

Qui soc i per què escric (Sota el signe del drac).

Als meus alumnes

Amics, si de cop sobte em demanàveu
per què jo soc aquí, plorant el fàstic
de tothom, cada dia, amb els ulls foscos
del poc-coratge, d'inútil espera
sempre d'allò que no espereu que espera
de vosaltres, que no és pas ortografia...
Ni tampoc -no ho pensésseu, fulles d'alba-
somiava que fos l'alba més neta,
que si és fosca la nit, ha estat tan llarga!
-un pou, el cel, de sang i de silenci-
tan espigats el jull i la cugula
que la lluna més viva és fosca plena!
Al capdavant, amics, si em demanàveu...,
us diria a l'orella la secreta
ràbia que se'm menja l'alegria
i em dona pas de vella, mans de naufrag.

Cau de llunes

ITINERANT

DE L'INSTITUT RUBIÓ I ORS A LA PLAÇA DE LA REPÚBLICA

UNA CAMBRA PRÒPIA: VIRGINIA WOOLF

"Però, em direu, si t'hem demanat que ens parlessis de les dones i la novel·la, per què en surts, ara, amb això d'una cambra pròpia? Us ho explicaré. Quan em vau demanar que us parlés de les dones i la novel·la, vaig anar a seure a la vora d'un riu i em vaig posar a pensar què volien dir aquests mots. (...)

El títol mateix, les dones i la novel·la, podia ben bé dir, i vosaltres potser volíeu dir això, les dones i la seva manera de ser, o potser les dones i la mena de novel·la que escriuen; o les dones i la mena de novel·la que s'escriu sobre elles; o bé, vist que totes tres coses es barregen i es confonen, potser el que volíeu és que jo us en parlés des d'aquesta perspectiva. Però, havent-hi començat a reflexionar des d'aquest punt

de vista, que em sembla realment el més interessant, no vaig trigar gaire a adonar-me que mai no aconseguiria arribar a cap conclusió. (...)

Jo, en canvi, no podia sinó oferir-vos una opinió respecte a un punt menor: la dona que es proposa escriure novel·les ha de comptar amb uns diners i una cambra pròpia; i això, reconeixeu-ho, deixa sense resoldre els grans problemes de l'autèntica manera de ser de la dona i els trets distintius de la novel·la.

Imaginem-nos, vista l'escassetat de dades, que Shakespeare hagués tingut una germana de molt talent, que s'anomenés Judith, per posar-li un nom. Ell, Shakespeare, va estudiar – això és gairebé segur, perquè la seva mare era una pubilla – en un institut on li degueren d'ensenyar llatí, Ovidi, Virgili, Horaci, i unes nocions bàsiques de gramàtica i lògica. (...) Es va haver de casar a correuita, abans d'hora, amb una dona del veïnat que tingué un fill d'ell. L'entremaliadura feu que se n'anés a provar fortuna a Londres. Pel que sembla, li agradava el teatre; i s'hi inicià fent els cavalls a la porta de l'escenari.

No va trigar gaire a treballar-hi, i es convertí en actor d'èxit i es trobà vivint al rovell de l'ou del món, voltat de gent important, conegut de tothom, lluint el seu art a les taules, el seu enginy al carrer i fins i tot aconseguint que se li obrissin les portes del palau de la reina. Amb tot això, la seva germana, malgrat el seu gran talent, s'estava a casa, suposem. (...) No la van fer anar a escola. No tingué oportunitat d'estudiar gramàtica ni lògica, i ja no cal dir que no va llegir Horaci ni Virgili. De tant en tant agafava algun llibre, potser del seu germà, i en llegia unes quantes pàgines. Però la veien els pares i li deien que sargís unes mitges o vigilés l'estofat i no perdés el temps amb llibres i papers. (...) Ben aviat, però, abans de fer vint anys, la prometeren amb el fill d'un marxant de llana del veïnat. Ella va cridar i va protestar perquè odiava el matrimoni i el seu pare la castigà amb una bona pallissa."

Una cambra pròpia, Virginia Woolf. Traducció d'Helena Valentí.

B

PLAÇA DE LA REPÚBLICA **COMPROMÍS POLÍTIC**

Cinc punyals
per esbotzar-te les anques!

Cinc claus
per obrir-te el cap!

Llum
perquè beguis oli!

Mal masclí de divendres et cargoli!"

Cau de llunes

"És ara quan ens cal escampar el vi
I empillocar-nos fins que ens fugi el seny,
que el tirà és mort!

Cau de llunes

Drap de la pols, escombra, espolsadors,
plomall, raspall, fregall d'espert, camussa,
sabó de tall, baieta, lleixiu, sorra,
i sabó en pols, blauet, netol, galleda.
Cossi, cubell, i picamalataços,
esponja, pala de plegar escombraries,
gibrell i cendra, sulfumant, capçanes.
Surt el guerrer vers el camp de batalla.

Cau de llunes

ITINERANT

DE LA PLAÇA DE LA REPÚBLICA A LA PLAÇA
DE LA GENERALITAT

CATERINA ALBERT I CLEMENTINA ARDERIU

Callada estimo la vida.
Deixeu-me sola, callada;
i aniré amb el pensament
on no em torbin les rialles.
D'aquelles estibes mudes
seré la dolça companya,
que demà no tindran sol
ni l'aigua que els alegrava.
Mai més en la galta humida
l'amor sobtarà una flama;
per llurs somnis de colors
la nit s'ha fet massa llarga.
Joventut, barca afonada
amb totes les veles altes.

Clementina Arderiu

C

CARRER VICTÒRIA, CASA SEVA **LLIBRES DEL MALL I L'AMOR**

Company, mosseguem la vida!
Que l'amor ens ragui els llavis:
Farem un pacte de sang
quan lluna plena s'ablami!
Farem un pacte de sang,
una conjura de ràbia
que ens faci estalvis del seny
que ens té la soga filada!
Company, mosseguem la vida
sota la lluna granada.

Cau de llunes

“Una dona sense un home
és com un peix sense bicicleta.
Anònim

I
Avui, vint-i-u de desembre,
he sortit al balcó:
sota una pluja que ja amainava
he vist els testos, les olles, els pots
de conserva, plantats d'atzavares,
de cintes, begònies, geranis i cactus,
de cabellera de la reina
i d'alegria de la casa.
I el gessamí, que si se'm mor, no se'm mor.

Feia molts dies que no sortia al balcó
corrent darrere d'amors i d'altres coses.

Bruixa de dol

El meu amor sense casa.
L'ombra del meu amor sense casa.
La bala que travessa l'ombra del meu amor
sense casa.
Les fulles que cobreixen la bala que
travessa l'ombra del meu amor sense casa.
El vent que arrenca les fulles que cobreixen
la bala que travessa l'ombra del meu
amor sense casa.
Els meus ulls que arrenen en el vent que
arrenca les fulles que cobreixen la bala que
travessa l'ombra del meu amor sense casa.
El meu amor que s'emmiralla en els ulls que
arrenen en el vent que arrenca les fulles
que cobreixen la bala que travessa l'ombra
del meu amor sense casa.

Desglaç

Fina amor, joc extrem, or subtil
que em cremes sense tornar-me cendra.
Dins l'alquímia bàrbara i tendra
del teu cos, on el foc passa a fil
de flama l'ombra i el seu seguici,
pren-me, desfes-me, refes-me, muda
en cant la fosca mercè, la muda
sang d'exili en llavor de solstici.

Desglaç

ITINERANT

DE LA PLAÇA DE LA GENERALITAT A LA
PLAÇA DE MONTSERRAT ROIG

**HELENA VALENTÍ, MARIA AURÈLIA
CAPMANY I MONTSERRAT ROIG**

No sé parlar de l'una sense parlar de les altres. En el breu espai d'un any, les seves morts successives han anat enfondint en mi una mateixa i única ferida. Malgrat les seves personalitats ben singulars i diferents. Malgrat el diferent grau i matís de la relació que hi vaig mantenir. Hi ha, només, una solitud que traspua i s'intensifica, un àmbit que pren els colors d'un desert en esqueix. (...) Maria Aurèlia [Capmany], en aquell nivell tan necessari d'autoritat. (...) Indiscutible i contestada alhora, "mare" en la cultura, i, com a tal, suscitadora al mateix temps de seguretat i ambivalència. (...)

Maria Aurèlia, doncs, en aquesta dimensió diguem-ne 'vertical'. Helena Valentí i Montserrat Roig, en canvi, em fitaven des d'aquell nivell d'horitzontalitat que les anglosaxones han batejat amb el terme *sisterhood* - que en català podríem traduir aproximadament amb el mot sororitat; complicitat i companyia, sensació que altres veus de dones emergeixen des de punts diversos, paral·lelament, en una mateixa direcció... Aquell confortador saber que hi són. Que hi eren.

Helena, Maria Aurèlia, Montserrat... (Sota el signe del drac).

D

PLAÇA DE MONTSERRAT ROIG **FEMINISME I SORORITAT**

A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut
dona,
de classe baixa i nació oprimida.
I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel.

Cau de llunes

Amb totes dues mans
Alçades a la lluna,
obrim una finestra
en aquest cel tancat.
Hereves de les dones
que cremaren ahir
farem una foguera
amb l'estrall i la por.
Hi acudiran les bruixes
de totes les edats.
Deixaran les escombres
per pastura del foc,
cossis i draps de cuina
el sabó i el blauet,
els pots i les cassoles
el fregall i els bolquers.
Deixarem les escombres
per pastura del foc,
els pots i les cassoles,
el blauet i el sabó
i la cendra que resti
no la canviarem
ni per l'or ni pel ferro
per ceptres ni punyals.

Sorgida de la flama
sols tindrem ja la vida
per arma i per escut
a totes dues mans.
El fum dibuixarà
l'inici de la història
com una heura de joia
entorn del nostre cos
i plourà i farà sol
i dansarem a l'aire
de les noves cançons
que la terra rebrà.
Vindicarem la nit
i la paraula Dona.
Llavors creixerà l'arbre
de l'alliberament.

Bruixa de dol

ITINERANT

DE LA PLAÇA DE MONTSERRAT ROIG AL
PASSEIG DE LES MIMOSES

ESPIRITUALITAT I FELÍCIA FUSTER

Obscura,
fosca em van fer,
embolcallada amb els secrets
de la terra de sota.
Ni la dent
ni l'aixada, ni els trànsits
de l'arrel,
no, res, no m'ha fet créixer cap enfora.
Fosa en el pensament, encara tinc
la immensitat, entre l'espasa i l'ombra.
Ocell rasant, amb cabellera d'ales,
la llum, vesteixo
gelat sobre la pell, un foc de lluna.
(...)

Felícia Fuster

26 d'agost de 1996

Teresa de Lisieux, dona'm la força
d'acceptar-me feble, de cedir
a allò que em sigui demanat, com un infant
obedient que creu. Anar - si cal- cap a la
mort, fent-me més i més petita -desnéixer...
Però vull viure: fes-me sentir la
confiança cega de l'infant a qui tot li serà
ofert, que el futur és el seu país. En
qualsevol cas. Prega per mi.

El senyal de la pèrdua.

E

PASSEIG DE LES MIMOSES **INFÀNCIA I NATURA**

Les xiquetes del meu poble
seuen en cadira baixa
i amb lo davantalonet
i un drap tan llarg com un dia
sense pa-amb-xicolata,
si feien punt de cama,
si punt de cadeneta
o punt d'escapolari,
i cantaen allò
de "montañas nevadas".
Les dones del meu poble
de matinet al tros:
adés cullen patates,
adés arrenquen cebes
o aixafen terrossos
o se'n van a fer herba
per als conills o duien
farinetes als cotxos

o segó a la feram,
o apedacen llençols
o passen agulletes
o suquen pa amb vi i sucre
per con tórnon de costura
les xiquetes del meu poble.

Cau de llunes

Veniu, a pler, records
i atieu la foguera
-la foguera joana!
Tot aquest bosc
ja no és estelles
i el llenyataire
ha perdut els passos.
Cal canviar de pressa el decorat
perquè pugui florir a temps la berbena

Bruixa de dol

F

ESCOLA BRESSOL LA MERCÈ **EMBARÀS I MATERNITAT**

El sis de març de mil nou-cents vuitanta,
plegats, i sense esment, insectes de l'incert,
calàrem foc al fruiterar dels núvols.
Caigué la fruita viva sobre l'herba.

El freu, de sobte, se sembrà de plomes.
Les ones s'esponjaren amb l'embat del creixent
i s'inflaren les sines de la duna.
Tota la fruita vingué a la meva falda.

Guaita'm dreçada a l'hort de la quimera.
Collita soc, sense orri ni graner,
i un sol nocturn m'ha acolorit les galtes.

I tu -que lluny!- esborres rastre i fulles
que fan camí fins al sorral on grana
el desconcert amb averany de festa.

Sal oberta

Dues dents han deixat
un rastre de magrana
al meu pit, quan encara
tu no en tens per clavar-les
en allò que se't fon.

La germana, l'estrangera

Guaita! Tenim les mans de la mateixa mida!
I les meves per grosses, les teves per menudes!
Veus! L'ocell fosc ha baixat a l'onada
i el peix de llum s'ha ajocat a la branca.

La branca és aigua i l'onada treu fulles.
El peix fosqueja entre el velam de l'aire.
L'ocell és clar. La lluna, submarina.
Guaita! Tenim les mans de la mateixa mida.

L'ona tragina fruita al grat del vent.
La branca trenca als esculls del capvespre.
Lluna de nacre, gavadals de boira
ens capgiren la casa i la tendresa.

Ja ni sabem on s'han trobat, amor,
les nostres mans de la mateixa mida.

Sal oberta

PLAÇA MERCÈ RODOREDA
**MERCÈ RODOREDA I EL CANÇONER
POPULAR**

La pluja és una bruixa
amb els cabells molt llargs.
Cascavells li repiquen
tota la trena avall.

A la nit, si venia,
ho fa sense avisar,
estalzim a la cara
i el vestit estripat.

Si fa córrer l'escombra
conillets, a amagar!
amagats que seríem
que no ens atraparà.

Darrere la cortina
fem-li adeu amb la mà.

Bruixa de dol

CANÇÓ DE LA BRUIXA CREMADA A Maria del Mar Bonet

Bruixa, que és de matinada,
ja surten els muriacs
que et fan nit a la finestra
i t'enramen el portal.

El portal t'enramen d'arços
i el balcó de tempestats.
Surt, la bruixa, a trenc de dia
com una ombra al camí ral.

Bruixa, arrenca't de les trenes,
que s'acosta el Sol botxí,
amb el seu arc de sagetes
mulladetes de verí.

De la teva cabellera,
en farem coixí daurat
per als xiquets de la vila
que la son els has robat.

Bruixa, els teus ulls cremen massa:
per això els darem al foc.
Cap fadrí darrere cendra
perdrà els passos ni la sort.

Bruixa, plou sobre la vila.
Ja sols resta el teu vestit.
A pleret la nit s'acosta
tota negra d'estalzim.

ITINERANT

DE LA PLAÇA DE MERCÈ RODOREDÀ ALS
JARDINS DE MARIA MERCÈ MARÇAL

**ANNA DODAS, MARINA TSVETÀIEVA I
ANNA AKHMÀTOVA**

Quan és nit closa i espero que arribi
tota la vida sembla que em pengi d'un sol
fil.

Glòria, juvenesa, llibertat, resten pàl·lides
vora d'ella, que duu una flauta a la mà.

Ha vingut fins a mi. Mentre deixa el vel,
fit a fit m'ha mirat.

Ets tu, doncs - li pregunto-, qui dedicaves
al Dante

les planes de l'Infern? I respon: Jo.

Anna Akhmàtova

Com el ganivet s'esmola
En pedra i el serradís
S'escombra... així la pell molla
De sobte, sota els dits.
Oh bessons: coratge
D'home i sequedat.
On sou? Que tinc llàgrimes—
No pluja—a la mà!
Aigua al caire de fortuna.
--Què més em podrà temptar,
Si vessen sense mesura
Els teus ulls de diamant?
Fi de la fi. Fina
Per a mi l'estrall!
Carícies—carícies—
Dits, galtes avall...
Aquest és el nostre orgull
De poloneses—Marina...
Quan, a les mans, els teus ulls
D'àguila em plouen sens mida.
Plores? Estimat!
El meu tot: perdó!
Engrunes de sal
Al palmell més dolç!
Llàgrimes d'home, brutals:
Cop de destrat al cap! Plora!
Amb una altra reprendràs
La vergonya que ara amolles.
Som peixos que lliga
Un sol mar -Gest àvid:
...Petxina sense vida
Llavi contra llavi.

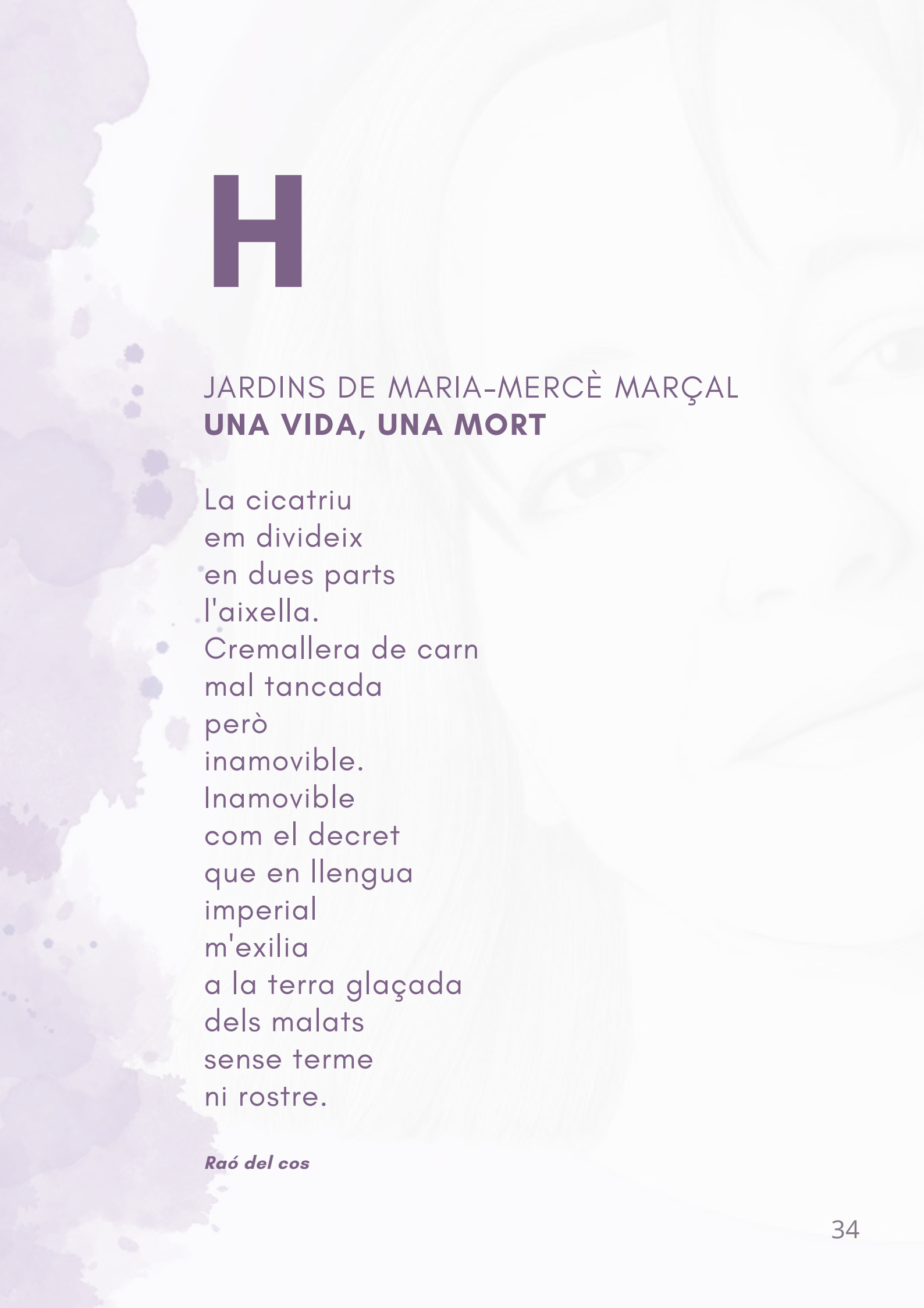
* *

Tot llàgrimes.
Al gust—
Armoll.
--I demà,
Quan em llevi
Jo?

Marina Tsvetàieva

H

JARDINS DE MARIA-MERCÈ MARÇAL **UNA VIDA, UNA MORT**

La cicatriu
em divideix
en dues parts
l'aixella.
Cremallera de carn
mal tancada
però
inamovible.
Inamovible
com el decret
que en llengua
imperial
m'exilia
a la terra glaçada
dels malats
sense terme
ni rostre.

Raó del cos

Morir: potser només
perdre forma i contorns
desfer-se, ser
xuclada endins
de l'úter viu,
matriu de déu
mare: desnéixer.

Raó del cos

T'he negat
mare
tres cops
i cent.
I cap gall no cantava
defora.
Són cegues, sordes, mudes
les nostres traïcions.
I la derrota.

Raó del cos

Una dona. De classe baixa i nació
oprimida. Fa molts anys vaig intentar dir el
meu 'qui soc' a partir d'aquest 'què soc'
inicial. El 'qui' pròpiament dit començava
amb el gest d'agraïment tocat d'un punt
d'ironia i, així i tot, cert: 'a l'atzar agraeixo
tres dons'. I s'afermava amb la revolta.

Qui soc i per què escric (Sota el signe del drac).

Parlo de l'amor en lloc de la mort. I potser l'única manera de posar per aquesta pintura darrera que - passi el que passi - ara s'inicia és mirar-la fit a fit. Mirar el final de la via, no pas els possibles camins i viaranyes que tal vegada, amb sort, l'ajornaran, em donaran una treva. El límit, acceptar el límit, la dissolució d'aquest jo en el tot o en el no-res, la llum i l'ombra.... I des d'aquí, mesurar la vida, des del punt final suposat.

Dietari, 1 d'agost de 1996.

BIBLIO- GRAFIA

Obres de l'autora:

Cau de llunes. Barcelona: Proa, 1977 (Premi Carles Riba 1976).

Bruixa de dol (1977-1979). Sant Boi de Llobregat: Llibres del Mall, 1979.

Terra de mai. Valencia: El cingle, 1982.

Sal oberta. Sant Boi de Llobregat: Llibres del Mall, 1982.

La germana, l'estrangera (1981-1984). Sant Boi de Llobregat: Llibres del Mall, 1985

Contraclaror: Antologia poètica de Clementina Arderiu. Barcelona: La Sal, edicions de les dones, 1985.

Desglaç (1984-1988). Barcelona: Edicions 62 - Empúries, 1988.

Llengua abolida. (1973-1988). Valencia, 1989.

La passió segons Renée Vivien. (Premi Carlemany 1994).

Raó del cos. Barcelona: Edicions 62 - Empúries, 2000

Contraban de llum. Antologia poètica. Barcelona, Proa, 2001

El senyal de la pèrdua. Escrits inèdits dels últims anys. Barcelona, Empúries, 2014.

Sota el signe del drac. Proses 1985-1997, Barcelona, Proa, 2004.

Contra la inèrcia. Textos polítics (1979-1980). Barcelona: Comanegra, 2019.

Sobre l'autora:

JULIÀ, Lluïsa. Maria-Mercè Marçal. Una vida. Barcelona: Galaxia-Gutenberg, 2017.

The background of the page features a soft, out-of-focus portrait of a woman with light-colored hair and eyes, looking slightly to the right. On the left side, there are several overlapping, textured purple watercolor splashes of varying shades, ranging from light lavender to deep violet. The overall aesthetic is clean and artistic.

CRÈDITS

Veus de benvinguda: **Mònica Santacreu.**

Veus Maria-Mercè Marçal: **Maria Jover i Mariona Rodríguez.**

Enregistrament: **Ricard Ros.**

Il·lustració portada: **Marta Guijarro.**

Fotografies Maria Jover i Mariona Rodríguez: **Eli Pedrosa.**

Fotografies Maria-Mercè Marçal: **Arxiu de la Fundació Maria-Mercè Marçal.**

Correcció textos: **Centre de Normalització Lingüística Eramprunyà.**

Ruta original: **Alumnes de l'Institut Rubió i Ors i Centre de Normalització Lingüística Eramprunyà.**

Ampliació de la ruta i guió: **Vanessa Martín Nicolás (Acròbates Cultura).**

Cançons de la ruta:

DIGUEU-ME PER QUÈ, Guillermina Motta.

VINT BALES, Teresa Rebull.

SÓC UNA DONA, Marina Rossell.

VUIT DE MARÇ, Pau Alabajos, Gemma Humet, Meritxell Gené i Marta Rius.

CANÇÓ DE BRESSOL, Heura Gaya.

CANÇÓ DE FER CAMÍ, Mireia Vives i Borja Penalba.

JO SÓC L'ALTRA, TU ETS JO MATEIXA, Les Kol·lontai.

COVAVA L'OU DE LA MORT BLANCA. Sílvia Pérez Cru

Amb el suport:

AJUNTAMENT
SANT BOI
DE LLOBREGAT